

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (osmého senátu)

4. září 2019*

„Řízení o předběžné otázce – Sociální zabezpečení – Migrující pracovníci – Pravidla Evropské unie o přepočtu měn – Nařízení (ES) č. 987/2009 – Rozhodnutí správní komise pro koordinaci systémů sociálního zabezpečení č. H3 – Výpočet vyrovnávacího doplatku rodinných přídatků, na nějž má nárok pracovník, který má bydliště v členském státě a pracuje ve Švýcarsku – Určení referenčního data směnného kursu“

Ve věci C-473/18,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Finanzgericht Baden-Württemberg (finanční soud spolkové země Bádensko-Württembersko, Německo) ze dne 17. května 2018, došlým Soudnímu dvoru dne 20. července 2018, v řízení

GP

proti

Bundesagentur für Arbeit – Familienkasse Baden-Württemberg West,

SOUDNÍ DVŮR (osmý senát),

ve složení F. Biltgen (zpravodaj), předseda senátu, J. Malenovský a L. S. Rossi, soudci,

generální advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za německou vládu původně T. Henzem a J. Möllerem, poté J. Möllerem, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi B.-R. Killmannem a D. Martinem, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

* Jednací jazyk: němčina.

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 90 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (ES) č. 883/2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. 2009, L 284, s. 1), jakož i rozhodnutí správní komise pro koordinaci systémů sociálního zabezpečení č. H3 ze dne 15. října 2009 o datu, ke kterému je třeba stanovit směnné kurzy podle článku 90 nařízení č. 987/2009 (Úř. věst. 2010, C 106, s. 56, dále jen „rozhodnutí č. H3“).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi GP a Bundesagentur für Arbeit – Familienkasse Baden-Württemberg West (Spolkový úřad práce – pokladna pro vyplácení rodinných přídatků v Bádensku-Württembersku Západ, Německo) (dále jen „pokladna pro vyplácení rodinných přídatků“) ve věci přiznání vyrovnávacího doplatku v Německu k přídatkům na nezaopatřené dítě pobíraným ve Švýcarsku.

Právní rámec

Mezinárodní právo

- 3 Článek 8 Dohody o volném pohybu osob mezi Evropským společenstvím a jeho členskými státy na jedné straně a Švýcarskou konfederací na straně druhé, podepsané v Lucemburku dne 21. června 1999, schválené jménem Evropského společenství rozhodnutím Rady a Komise, pokud jde o dohodu o vědeckotechnické spolupráci, 2002/309/ES, Euratom ze dne 4. dubna 2002 o uzavření sedmi dohod se Švýcarskou konfederací (Úř. věst. 2002, L 114, s. 6; Zvl. vyd. 11/41, s. 89, dále jen „dohoda o volném pohybu osob“), stanoví:

„Smluvní strany upraví v souladu s přílohou II koordinaci systémů sociálního zabezpečení za účelem zejména:

a) zajištění rovnosti zacházení;

b) určení rozhodného práva;

[...]

d) vyplácení dávek osobám s bydlištěm na území smluvních stran;

[...]“

- 4 Příloha II dohody o volném pohybu osob, nadepsaná „Koordinace systémů sociálního zabezpečení“, ve znění přílohy rozhodnutí Smíšeného výboru č. 1/2012 zřízeného podle uvedené dohody ze dne 31. března 2012 (Úř. věst. 2012, L 103, s. 51) (dále jen „příloha II dohody o volném pohybu osob“), vstoupila v platnost dne 1. dubna 2012.

- 5 Článek 1 přílohy II dohody o volném pohybu osob zní takto:

„1. Smluvní strany se s ohledem na koordinaci systémů sociálního zabezpečení dohodly, že budou vzájemně používat právní akty Evropské unie, na něž se odkazuje v oddíle A této přílohy a které jsou pozměněny tímto oddílem, nebo předpisy rovnocenné těmto aktům.

2. Pojmem ‚členský stát (členské státy)‘ obsaženém v právních aktech uvedených v oddíle A této přílohy se rozumí kromě států, na něž se vztahují příslušné právní akty Evropské unie, i Švýcarsko.“

6 Článek 2 odst. 1 této přílohy II stanoví:

„Pro účely této přílohy berou smluvní strany plně na vědomí právní akty Evropské unie uvedené v oddíle B této přílohy.“

7 Oddíl A uvedené přílohy II odkazuje na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení (Úř. věst. 2004, L 166, s. 1; Zvl. vyd. 05/05, s. 72), ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009 ze dne 16. září 2009 (Úř. věst. 2009, L 284, s. 43) (dále jen „nařízení č. 883/2004“), a na nařízení č. 987/2009. Oddíl B též přílohy II odkazuje na rozhodnutí č. H3.

Unijní právo

8 Článek 68 odst. 1 a 2 nařízení č. 883/2004 stanoví:

„1. Jsou-li během stejné doby poskytovány stejným rodinným příslušníkům rodinné dávky podle právních předpisů více než jednoho členského státu, použijí se tato pravidla přednosti:

- a) u dávek poskytovaných více než jedním členským státem z různých důvodů platí toto pořadí přednosti: na prvním místě jsou nároky přiznané z důvodu zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti, na druhém místě jsou nároky přiznané z důvodu pobírání důchodu, a nakonec nároky přiznané z důvodu místa bydliště;

[...]

2. V případě souběhu nároků se rodinné dávky poskytují v souladu s právními předpisy, které mají v souladu s odstavcem 1 přednost. Nároky na rodinné dávky z důvodu kolidujících právních předpisů se pozastavují až do částky stanovené prvními právními předpisy a v nezbytných případech se poskytuje vyrovnávací doplatek ve výši, která tuto částku přesahuje. [...]

9 Článek 90 nařízení č. 987/2009 zní následovně:

„Pro účely použití [nařízení č. 883/2004] a [nařízení č. 987/2009] se jako směnný kurs dvou měn použije referenční směnný kurs vyhlášený Evropskou centrální bankou. Datum, ke kterému je třeba stanovit směnný kurs, určí správní komise [pro koordinaci systémů sociálního zabezpečení podle článku 71 nařízení č. 883/2004].“

10 Bod 1 odůvodnění rozhodnutí č. H3 uvádí:

„Mnohá ustanovení, jako například [...] čl. 68 odst. 2 [...] nařízení [č. 883/2004] a [...] nařízení [č. 987/2009] obsahují situace, ve kterých je pro účely výplaty, výpočtu nebo nového výpočtu dávky [...] nutno stanovit směnné kurzy.“

11 Odstavce 2 až 5 rozhodnutí č. H3 znějí takto:

„2. Nestanoví-li toto rozhodnutí jinak, rozumí se směnným kurzem kurz zveřejněný v den, kdy instituce provedla danou operaci.

3. Instituce členského státu, která po účely stanovení nároku a pro první výpočet dávky musí převést částku do měny jiného členského státu, použije

- a) směnný kurz zveřejněný pro poslední den uvedeného období, pokud instituce podle vnitrostátních právních předpisů vezme v úvahu částky, jako jsou příjmy nebo dávky, v průběhu určitého období před datem, ke kterému se dávka vypočítává;

- b) směnný kurz zveřejněný pro první den měsíce bezprostředně předcházejícího měsíci, kdy musí být ustanovení použito, pokud instituce podle vnitrostátních právních předpisů vezme pro účely výpočtu dávky v úvahu jednu částku.
4. Odstavec 3 se použije obdobně, pokud instituce členského státu musí pro účely opětovného výpočtu dávky v důsledku změn skutkové či právní situace dotčené osoby převést částku v měně jiného členského státu.
5. Instituce, která vyplácí dávku, jež je podle vnitrostátních právních předpisů pravidelně indexována, a v případě, že částky v jiné měně uvedenou dávku ovlivňují, použije při opětovném výpočtu směnný kurz platný pro první den měsíce předcházejícího měsíci, kdy musí dojít k indexaci, nestanoví-li vnitrostátní předpisy jinak.“

Německé právo

- 12 Pravidla týkající se přídatků na nezaopatřené dítě pro osoby, které mají neomezenou povinnost k dani z příjmu v Německu, jsou stanovena v § 62 a následujících Einkommensteuergesetz (zákon o dani z příjmů, BGBl. 2009 I, s. 3366, dále jen „EStG“).
- 13 Podle § 65 odst. 1 první věty bodu 2 EStG se přídatky na nezaopatřené dítě nevyplácí na dítě, pro které jsou dávky srovnatelné s přídatky na nezaopatřené dítě poskytovány v zahraničí.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 14 Žalobkyně v původním řízení, GP, a její manžel mají bydliště v Německu a vykonávají závislou činnost ve Švýcarsku. Mají dvě děti. Od února 2012 pobírá manžel ve Švýcarsku dva měsíční přídatky na nezaopatřené dítě, přičemž každý z nich činí 200 švýcarských franků (CHF) (přibližně 179 eur).
- 15 Dne 19. srpna 2015 podala GP u pokladny pro vyplácení rodinných přídatků žádost o vyrovnávací doplatek přídatků na nezaopatřené dítě.
- 16 Rozhodnutím ze dne 8. září 2015, potvrzeným na základě odvolání dne 14. října 2015, pokladna pro vyplácení rodinných přídatků tuto žádost zamítla, pokud jde o období od dubna 2012 do prosince 2014. S odkazem na článek 90 nařízení č. 987/2009, jakož i na rozhodnutí č. H3 tato instituce konstatovala, že za účelem určení existence nároku na takový vyrovnávací doplatek a případně jeho výše je třeba použít směnný kurz zveřejněný v první den měsíce, který předchází měsíci, v němž byl výpočet proveden. Vzhledem k tomu, že tento výpočet byl proveden v den přijetí rozhodnutí ze dne 8. září 2015, byl použitelný směnný kurz zveřejněný dne 1. srpna 2015. Podle této sazby částka 200 CHF odpovídala 188,71 eura, což je částka vyšší, než je částka přiznaná v letech 2012 až 2014 Spolkovou republikou Německo z titulu přídatků na nezaopatřené dítě, a to 184 eur měsíčně v případě prvních dvou dětí. Pokladna pro vyplácení rodinných přídatků proto rozhodla, že pro dotčené období není dlužen žádný vyrovnávací doplatek přídatků na nezaopatřené dítě.
- 17 GP podala k předkládajícímu soudu, Finanzgericht Baden-Württemberg (finanční soud spolkové země Bádensko-Württembersko, Německo), žalobu proti rozhodnutí pokladny pro vyplácení rodinných přídatků ze dne 8. září a 14. října 2015, jakož i proti jejímu pozdějšímu rozhodnutí. GP před předkládajícím soudem tvrdí, že odstavec 3 písm. b) rozhodnutí č. H3 je na její věc použitelný a že výraz „měsíce, kdy musí být ustanovení použito“, uvedený v tomto ustanovení, musí být vykládán v tom smyslu, že v projednávané věci odkazuje na duben 2012, tedy měsíc, od kterého jsou nařízení č. 883/2004 a č. 987/2009 na její situaci použitelná, a to na základě toho, že k uvedenému datu vstoupila v platnost příloha II dohody o volném pohybu osob. Směnným kurzem použitelným na základě odstavce 3 písm. b) rozhodnutí č. H3 je proto kurz zveřejněný k 1. březnu 2012. Vzhledem

k tomu, že použití této sazby by vedlo k přepočtené hodnotě švýcarských přídavků na nezaopatřené dítě ve výši 331,90 eura pro obě děti, tj. 165,95 eura na dítě, GP požaduje zaplacení vyrovnávacího doplatku ve výši 36,10 eura měsíčně (18,05 eura na dítě) za období od dubna 2012 do prosince 2014.

- 18 Předkládající soud má za to, že řešení sporu, který mu byl předložen, závisí na výkladu rozhodnutí č. H3. Předkládající soud má pochybnosti o použitelnosti odstavce 3 písm. b) tohoto rozhodnutí, jelikož podle jeho znění se jedná o přepočet částky dotyčnou institucí členského státu na měnu jiného členského státu, kdy tato instituce musí zohlednit částku podle vnitrostátních právních předpisů, zatímco v projednávané věci musí pokladna pro vyplácení rodinných přídavků přepočíst částku ve švýcarských francích na eura, tedy na měnu svého členského státu, podle unijního práva, a sice nařízení č. 883/2004. Podle předkládajícího soudu se taková nejistota týká rovněž odstavce 4 rozhodnutí č. H3.
- 19 Pokud by bylo třeba použít, není-li v rozhodnutí č. H3 stanoveno jinak, odstavec 2 tohoto rozhodnutí, předkládající soud se zamýšlí nad otázkou, pokud jde o výraz „instituce provedla danou operaci“, který je v něm uveden, na který stát a kterou operaci odkazuje.
- 20 Konečně si předkládající soud klade otázku ohledně případného použití odstavce 5 rozhodnutí č. H3, jehož výklad je podle jeho názoru rovněž problematický.
- 21 Za těchto podmínek se Finanzgericht Baden-Württemberg (finanční soud spolkové země Bádensko-Württembersko) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

- „1) Které ustanovení rozhodnutí č. H3 [...] je třeba za okolností, jako jsou okolnosti v původním řízení, použít pro měnový přepočet rodinných dávek na děti ve formě přídavku na dítě, resp. rodinných přídavků?
- 2) Jak je třeba předmětné použitelné ustanovení vykládat konkrétně v případě stanovení výše vyrovnávacího doplatku přídavku na dítě, která je závislá na směnném kurzu?
- a) V případě, že je třeba použít odstavec 2 rozhodnutí č. H3: Který den je ve smyslu tohoto ustanovení dnem, „kdy instituce provedla danou operaci“?
- b) V případě, že je třeba použít odst. 3 písm. b) [popřípadě ve spojení s odstavcem 4)] rozhodnutí č. H3: Který měsíc je ve smyslu tohoto ustanovení měsícem, „kdy musí být ustanovení použito“?
- c) V případě, že je třeba použít odstavec 5 rozhodnutí č. H3: Je doložka o výjimce ve prospěch vnitrostátního práva slučitelná se zmocněním upraveným v článku 90 [nařízení č. 987/2009]? Pokud ano: Je pro existenci „odchylné právní úpravy“ ve vnitrostátním právu nutná formální úprava zákonem, nebo postačuje správní pokyn vnitrostátního správního orgánu?
- 3) Vyskytují se při přepočtu měn, který se týká švýcarských rodinných přídavků a je prováděn německou pokladnou pro vyplácení rodinných přídavků, nějaké zvláštnosti?
- a) Je při použití rozhodnutí č. H3 ve vztahu ke Švýcarsku relevantní, že vnitrostátní německé právo v § 65 odst. 1 první větě bodu 2 [EStG] zakotvuje vyloučení nároku na příslušné dávky?
- b) Je z hlediska přepočtu měn podle rozhodnutí č. H3 relevantní, kdy švýcarská instituce rodinné dávky přiznala, nebo vyplatila?
- c) Je z hlediska přepočtu měn podle rozhodnutí č. H3 relevantní, kdy německá instituce zamítla nebo přiznala vyrovnávací doplatek přídavku na dítě?“

K předběžným otázkám

K třetí otázce

- 22 Vzhledem k tomu, že se třetí otázka týká případného vlivu přepočtu přídavků vyplacených švýcarskou institucí ve švýcarských francích na měnu členského státu na použití a výklad ustanovení unijního práva uvedených v prvních dvou otázkách, je třeba na ni odpovědět jako první.
- 23 Podstatou této otázky předkládajícího soudu je, zda jsou, pokud jde o měnový přepočet dávky na nezaopatřené dítě za účelem stanovení případné výše vyrovnávacího doplatku podle čl. 68 odst. 2 nařízení č. 883/2004, použití a výklad článku 90 nařízení č. 987/2009, jakož i rozhodnutí č. H3 dotčeny skutečností, že tato dávka je vyplácena švýcarskou institucí ve švýcarských francích.
- 24 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle článku 8 dohody o volném pohybu osob smluvní strany upraví v souladu s přílohou II dohody o volném pohybu osob koordinaci systémů sociálního zabezpečení za účelem zejména určení rozhodného práva a vyplácení dávek osobám s bydlištěm na území smluvních stran. Tato příloha II oddíl A přitom stanoví, že se mezi smluvními stranami použijí nařízení č. 883/2004 a č. 987/2009. Vzhledem k tomu, že podle čl. 1 odst. 2 uvedené přílohy II se „[p]ojmem ‚členský stát (členské státy)‘ obsažen[ý]m v právních aktech uvedených v oddíle A této přílohy [...] rozumí kromě států, na něž se vztahují příslušné právní akty Evropské unie, i Švýcarsko“, se tak ustanovení těchto nařízení vztahují rovněž na Švýcarskou konfederaci (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. března 2019, Dreyer, C-372/18, EU:C:2019:206, bod 29 a citovaná judikatura). Totéž platí pro ustanovení rozhodnutí č. H3, jelikož příloha II oddíl B dohody o volném pohybu osob stanoví, že smluvní strany zohlední toto rozhodnutí.
- 25 Za těchto podmínek spadá situace GP, jež má bydliště v Německu a pracuje ve Švýcarsku stejně jako její manžel, který pobírá rodinné dávky poskytované švýcarskou institucí, do působnosti nařízení č. 883/2004 a č. 987/2009, jakož i rozhodnutí č. H3 (obdobně viz rozsudek ze dne 14. března 2019, Dreyer, C-372/18, EU:C:2019:206, bod 30).
- 26 Z toho vyplývá, že na základě těchto unijních aktů je třeba s uvedenými dávkami, jakož i měnovým přepočtem jejich částky zacházet stejným způsobem jako s dávkami pobíranými v členském státě Unie. Pokud jde konkrétně o třetí otázku předkládajícího soudu pod písmenem a) týkající se relevance vyloučení přídavků na nezaopatřené dítě v Německu podle § 65 odst. 1 první věty bodu 2 EStG, pokud je srovnatelná dávka poskytována v zahraničí, v projednávaném případě ve Švýcarsku, nelze pravidlo k zamezení souběhu nároků stanovené vnitrostátním právem členského státu použít, pokud bylo konstatováno, že toto použití je v rozporu s unijním právem (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 12. června 2012, Hudzinski a Wawrzyniak, C-611/10 a C-612/10, EU:C:2012:339, bod 71).
- 27 Je třeba dodat, že odlišné použití nařízení č. 883/2004 a č. 987/2009, jakož i rozhodnutí č. H3 v takové situaci, jako je situace dotčená ve sporu v původním řízení, by bylo v rozporu s cílem rovného zacházení, který má koordinace systémů sociálního zabezpečení stanovená v článku 8 dohody o volném pohybu osob zajistit.
- 28 V důsledku toho je třeba na třetí otázku odpovědět tak, že pokud jde o měnový přepočet dávky na nezaopatřené dítě za účelem stanovení případné výše vyrovnávacího doplatku podle čl. 68 odst. 2 nařízení č. 883/2004, nejsou použití a výklad článku 90 nařízení č. 987/2009, jakož i rozhodnutí č. H3 dotčeny skutečností, že tato dávka je vyplácena švýcarskou institucí ve švýcarských francích.

K první otázce

- 29 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, jaké ustanovení rozhodnutí č. H3 se použije při přepočtu měn přídavků na nezaopatřené dítě za účelem stanovení případné výše vyrovnávacího doplatku podle čl. 68 odst. 2 nařízení č. 883/2004.
- 30 Za účelem odpovědi na tuto otázku je třeba zaprvé připomenout, že rozhodnutí č. H3 představuje prováděcí akt k nařízením č. 883/2004 a č. 987/2009. Podle ustálené judikatury Soudního dvora platí, že prováděcí akt musí být vykládán pokud možno tak, aby byl slučitelný s ustanoveními základního aktu (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 14. května 2009, Internationaal Verhuis- en Transportbedrijf Jan de Lely, C-161/08, EU:C:2009:308, bod 38, a ze dne 19. července 2012, Pie Optiek, C-376/11, EU:C:2012:502, bod 34).
- 31 Zadruhé, i když bod 1 odůvodnění rozhodnutí č. H3 zmiňuje čl. 68 odst. 2 nařízení č. 883/2004 jakožto ustanovení, které obsahuje „situace, ve kterých je pro účely výplaty, výpočtu nebo nového výpočtu dávky [...] nutno stanovit směnné kurzy“, odstavec 2 tohoto rozhodnutí ani odstavce 3 až 5 tohoto rozhodnutí, které uvádějí směnné kurzy, na které je třeba odkazovat v určitých specifických situacích týkajících se dávek, výslovně neuvádějí, na která ustanovení nařízení č. 883/2004 a č. 987/2009 se použijí.
- 32 Za těchto podmínek musí být ustanovení rozhodnutí č. H3 použitelné v případě uvedeném v první otázce určeno s ohledem na povahu a cíl dotyčné dávky.
- 33 V tomto ohledu je dávka dotčená ve věci v původním řízení, jež spočívá ve vyrovnávacím doplatku případně vyplaceném z titulu měsíčních rodinných dávek, založena na článku 68 nařízení č. 883/2004. V souladu s odstavcem 1 písm. a) tohoto článku platí, že jsou-li během stejné doby poskytovány stejným rodinným příslušníkům rodinné dávky podle právních předpisů více než jednoho členského státu z různých důvodů, mají nároky přiznané z důvodu zaměstnání nebo samostatné výdělečné činnosti přednost před nároky přiznanými z důvodu místa bydliště. Odstavec 2 uvedeného článku stanoví, že v případě souběhu nároků se rodinné dávky poskytují v souladu s takto určenými právními předpisy jako přednostní, přičemž nároky na rodinné dávky podle jiných právních předpisů se pozastavují až do částky stanovené prvními právními předpisy a v nezbytných případech se poskytuje vyrovnávací doplatek ve výši, která tuto částku přesahuje.
- 34 Soudní dvůr rozhodl, že takové pravidlo k zamezení souběhu nároků má za cíl zaručit příjemci dávek vyplacených několika členskými státy celkovou výši dávek, která bude rovna nejpříznivější částce, jež mu náleží podle právních předpisů jednoho z těchto států (rozsudek ze dne 30. dubna 2014, Wagener, C-250/13, EU:C:2014:278, bod 46 a citovaná judikatura).
- 35 K tomu, aby bylo zaručeno vyplacení celkové částky, která je totožná s výší nejpříznivější dávky, jedná-li se o srovnání částek vyjádřených v různých měnách, je třeba použít referenční směnný kurz vyhlášený Evropskou centrální bankou ke dni, který je co možná nejbližší k datu vyplacení dávek. To znamená, pokud jde o dávky vyplácené v pravidelných intervalech, v projednávaném případě měsíčně po dlouhou dobu, použití odlišného směnného kurzu pro každou platbu.
- 36 Použití jediného směnného kurzu pro takové období, přestože sazby mohou v průběhu tohoto období významně kolísat, by totiž mohlo buď zbavit příjemce dávek části částky nejpříznivější dávky, nebo vést k poskytnutí částky, která ji překračuje.
- 37 I když, jak uvádí německá vláda ve svém písemném vyjádření, nutnost provádět výpočet na základě nového směnného kurzu při každé době splatnosti představuje dodatečnou administrativní zátěž pro příslušné instituce sociálního zabezpečení, dodržování jasného znění ustanovení, jakož i cíle, na němž je založeno, nemůže ustoupit jiné metodě výpočtu z důvodu, že je méně náročná (obdobně viz rozsudek ze dne 30. dubna 2014, Wagener, C-250/13, EU:C:2014:278, bod 38).

- 38 Pokud jde o ustanovení rozhodnutí č. H3 případně použitelná pro účely sporu v původním řízení, odstavec 2 tohoto rozhodnutí stanoví, že nestanoví-li toto rozhodnutí jinak, rozumí se použitelným směnným kurzem kurz zveřejněný v den, kdy instituce provedla danou operaci.
- 39 Je třeba konstatovat, že použití tohoto pravidla na dávku dotčenou v původním řízení může vést k použití nového směnného kurzu pro každou platbu dotýčnou rodinné dávky a případně vyrovnávacího doplatku, což je, jak vyplývá z bodů 34 až 36 tohoto rozsudku, v souladu s cílem platby vyrovnávacího doplatku podle čl. 68 odst. 2 nařízení č. 883/2004, který spočívá v zajištění zaplacení celkové částky, která je totožná s výší nejpříznivější dávky.
- 40 Je však třeba poukázat na to, že z jeho znění vyplývá, že odstavec 2 rozhodnutí č. H3 má zbytkovou povahu v tom smyslu, že je třeba jej použít pro určení směnného kurzu, který se má použít s ohledem na ustanovení nařízení č. 883/2004 a č. 987/2009 uvedená v tomto rozhodnutí, nestanoví-li toto rozhodnutí jinak. Je proto třeba zkoumat, zda jsou odstavce 3 až 5 rozhodnutí č. H3 uvedené předkládajícím soudem použitelné na takovou situaci, jako je situace dotčená ve sporu v původním řízení.
- 41 V tomto ohledu je třeba nejprve konstatovat, že samotné znění odstavce 3 rozhodnutí č. H3 vylučuje použití tohoto ustanovení v takové situaci. Uvedené ustanovení se totiž použije v případech, kdy instituce členského státu „musí převést částku do měny jiného členského státu“. Spor v původním řízení přitom spadá do opačné situace, a sice převedení částky vyjádřené v měně jiného státu institucí sociálního zabezpečení členského státu do jeho měny.
- 42 Kromě toho uvedený odstavec 3 písm. a) a b) zmiňuje zohlednění částek „podle vnitrostátních právních předpisů“, zatímco v situaci dotčené ve sporu v původním řízení vyplývá povinnost zohlednit výši dávek vyplácených ve Švýcarsku pro účely výpočtu vyrovnávacího doplatku případně dlužného v Německu z použití čl. 68 odst. 2 nařízení č. 883/2004 a dohody o volném pohybu osob.
- 43 Dále odstavec 4 rozhodnutí č. H3 nelze použít, jelikož i on se týká situací, ve kterých musí instituce členského státu převést částku do měny jiného státu. Mimoto z jeho znění, a zejména ze slov „[o]dstavec 3 se použije obdobně, pokud instituce členského státu musí pro účely opětovného výpočtu dávky [...] převést částku“, vyplývá, že představuje zvláštní použití odstavce 3 tohoto rozhodnutí.
- 44 A konečně odstavec 5 rozhodnutí č. H3 se použije pro účely opětovného výpočtu dávky, jež je podle vnitrostátních právních předpisů pravidelně indexována, v případě, že částky v jiné měně uvedenou dávku ovlivňují. Znění tohoto ustanovení v zásadě nebrání použití tohoto ustanovení pro účely určení případně dlužného vyrovnávacího doplatku, pokud je rodinná dávka členského státu, která je pozastavena do výše stanovené právními předpisy, které byly podle čl. 68 odst. 2 nařízení č. 883/2004 určeny jako přednostní, pravidelně indexována.
- 45 Předkládající soud však uvádí, že v letech 2010 až 2014 se přídavky na nezaopatřené dítě v Německu – ve výši 184 eur na každé z prvních dvou dětí – nezměnily a od roku 2015 se navyšovaly jednou ročně. Z toho vyplývá, že tato dávka nebyla navýšena během období, pro které je vyrovnávací doplatek v projednávané věci požadován, a sice od dubna 2012 do prosince 2014.
- 46 Za těchto okolností nelze mít za to, že by uvedená dávka byla ve smyslu odstavce 5 rozhodnutí č. H3 pravidelně indexována. Připuštění použitelnosti tohoto ustanovení by totiž vedlo k použití směnného kurzu zveřejněného v příliš vzdáleném datu od většiny měsíčních rodinných dávek dotčených v původním řízení, což by bylo v rozporu s cílem čl. 68 odst. 2 nařízení č. 883/2004 uvedeným v bodě 34 tohoto rozsudku.
- 47 Vzhledem k tomu, že žádný z odstavců 3 až 5 rozhodnutí č. H3 není použitelný v takové situaci, jako je situace dotčená ve sporu v původním řízení, je třeba použít odstavec 2, jak vyplývá z bodu 40 tohoto rozsudku.

48 Na první otázku je tedy třeba odpovědět tak, že rozhodnutí č. H3 musí být vykládáno v tom smyslu, že při přepočtu měn přídávků na nezaopatřené dítě za účelem stanovení případné výše vyrovnávacího doplatku podle čl. 68 odst. 2 nařízení č. 883/2004 je třeba použít odstavec 2 tohoto rozhodnutí.

K druhé otázce

49 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu pod písmenem a) položené pro případ, že bude rozhodnuto, že odstavec 2 rozhodnutí č. H3 je použitelný na takovou situaci, jako je situace dotčená ve sporu v původním řízení, je rozsah pojmu „den, kdy instituce provedla danou operaci“, ve smyslu tohoto ustanovení.

50 Je třeba konstatovat, že za takových okolností, jako jsou okolnosti sporu v původním řízení, tento pojem odkazuje na den, k němuž příslušná instituce státu zaměstnání, která je prioritně odpovědná za platbu dotčené rodinné dávky, provede platbu. Tato platba se totiž provede v každém případě, zatímco výplata dávek stanovených státem bydliště ve formě vyrovnávacího doplatku se uskutečňuje pouze za přesně stanovených podmínek, a je tedy podmíněná a nejistá. Dotyčná osoba může tento doplatek ve státě bydliště obdržet – pakliže je přepočtená částka dávky nižší než částka téže dávky náležející podle právních předpisů tohoto státu – až po vyplacení této dávky státem zaměstnání a po přepočtení její výše do měny státu bydliště (obdobně viz rozsudek ze dne 30. dubna 2014, Wagener, C-250/13, EU:C:2014:278, body 45 a 47).

51 Tento výklad je ostatně v souladu s cílem pravidla k zamezení souběhu nároků stanoveného v čl. 68 odst. 2 nařízení č. 883/2004, jak je uvedeno v bodě 34 tohoto rozsudku.

52 V důsledku toho je třeba na druhou otázku pod písmenem a) odpovědět tak, že odstavec 2 rozhodnutí č. H3 musí být vykládán v tom smyslu, že v takové situaci, jako je situace dotčená ve sporu v původním řízení, odkazuje pojem „den, kdy instituce provedla danou operaci“, ve smyslu tohoto ustanovení, na den, k němuž příslušná instituce státu zaměstnání provede platbu dotčené rodinné dávky.

53 Vzhledem k odpovědi na první otázku není důvodné se zabývat druhou otázkou pod písmeny b) a c).

K nákladům řízení

54 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (osmý senát) rozhodl takto:

1) Pokud jde o měnový přepočet dávky na nezaopatřené dítě za účelem stanovení případné výše vyrovnávacího doplatku podle čl. 68 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ze dne 29. dubna 2004 o koordinaci systémů sociálního zabezpečení, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 988/2009 ze dne 16. září 2009, nejsou použití a výklad článku 90 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009 ze dne 16. září 2009, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení č. 883/2004, jakož i rozhodnutí správní komise pro koordinaci systémů sociálního zabezpečení č. H3 ze dne 15. října 2009 o datu, ke kterému je třeba stanovit směnné kurzy podle článku 90 nařízení č. 987/2009, dotčeny skutečností, že tato dávka je vyplácena švýcarskou institucí ve švýcarských francích.

- 2) Rozhodnutí č. H3 ze dne 15. října 2009 musí být vykládáno v tom smyslu, že při přepočtu měn přídavků na nezaopatřené dítě za účelem stanovení případné výše vyrovnávacího doplatku podle čl. 68 odst. 2 nařízení č. 883/2004, ve znění nařízení č. 988/2009, je použitelný odstavec 2 tohoto rozhodnutí.
- 3) Odstavec 2 rozhodnutí č. H3 ze dne 15. října 2009 musí být vykládán v tom smyslu, že v takové situaci, jako je situace dotčená ve sporu v původním řízení, odkazuje pojem „den, kdy instituce provedla danou operaci“, ve smyslu tohoto ustanovení, na den, k němuž příslušná instituce státu zaměstnání provede platbu dotčené rodinné dávky.

Podpisy.